

Posudek vedoucí diplomové práce

Rázková, Sabina: *Rozdíly mezi dobrovolnými a profesionálními hasiči*. Katedra sociálních věd, FF UPa, Pardubice 2017. 133 stran.

Předložená diplomová práce se zabývá rozdíly mezi dobrovolnými a profesionálními hasiči v mnoha perspektivách: institucionálního ukotvení, společenské prestiže a sociálního kapitálu, genderu a náplně činnosti. Výzkum je lokalizován na Pardubicku. Autorka se snaží odpovědět na otázky, jak se liší aktivity obou skupin, jak probíhá či neprobíhá vzájemná spolupráce, jaké jsou jejich vzájemné pohledy.

Sabina Rázková ve své diplomové práci navazuje na téma zpracované v bakalářské práci (2015). Původně aktivní členka s rodinnou tradicí dobrovolných hasičů v textu odhaluje odlišnosti a prolínání profesionální a dobrovolné hasičské činnosti. Výzkum probíhal v průběhu let 2016 a převážně v roce 2017 formou zúčastněného a nezúčastněného pozorování, polostrukturovaných, strukturovaných i nestrukturovaných rozhovorů, analýzou dat spjatých s výjezdy HZS na Pardubicku a také v podobě dotazníků. Autorka poctivě uvádí výhody i nevýhody své pozice „insidera“ u dobrovolných hasičů, detailně specifikuje průběhy jednotlivých výzkumných akcí, popisuje odlišná materiální zázemí profesionálních i dobrovolných hasičských stanic.

Důležitým, nikoliv však jediným teoretickým přístupem reflektovaným v diplomové práci se staly myšlenky Pierra Bourdieuho, zejména koncept sociálního pole, kapitálů a habitů, či Jamese Colemana. V textu je též řešena otázka prestiže a stigmatu v perspektivě Ervinga Goffmana a téma byrokracie a organizace dle Jana Kellera.

Práce je rozsáhlá a je rozdělena do mnoha kapitol, z nichž nejpodstatnější bloky představují vedle metodologie části zabývající se dobrovolnými hasiči, profesionálními hasiči, institucionálním vymezením obou organizací, jejich vzájemnou spoluprací. Specifický blok se věnuje hasičům obou skupin v kontextu motivace pro výkon hasičské činnosti, genderu, vzdělávání veřejnosti a zvyšování kvalifikace samotných hasičů, rodinné tradice, vstupu do obou forem organizací, strachu, vzpomínek na nejhorší a nejlepší zážitky, soutěží, aktivit a volného času.

Autorka dochází k názoru, že přestože profesionální i dobrovolní hasiči mnohokrát zasahují společně, společenská prestiž obou skupin se podle jejich respondentů liší. Rozdíly a současně prostupnost mezi oběma skupinami ve všech výše uvedených perspektivách poukazují na specifičnost hasičství jako spolkové charakteristiky v tomto prostoru Evropy.

Diplomová práce vypovídá o autorčině dlouhodobém zájmu o vybrané téma a o její znalosti terénu. Sabina Rázková zaujímá velmi poctivý přístup, když tvrdí, že její poznatky nelze vztáhnout na jiné lokality než na Pardubicko, přestože se zajisté obdobné sítě vztahů vyskytují i v jiných částech České republiky. Otevírá témata, která by jistě stála za další výzkum.

Z hlediska formálního se v práci občas objevují chyby v interpunkci a stylistické nepřesnosti.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci magisterského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce výborně-.

Dne 9. 8. 2017

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.